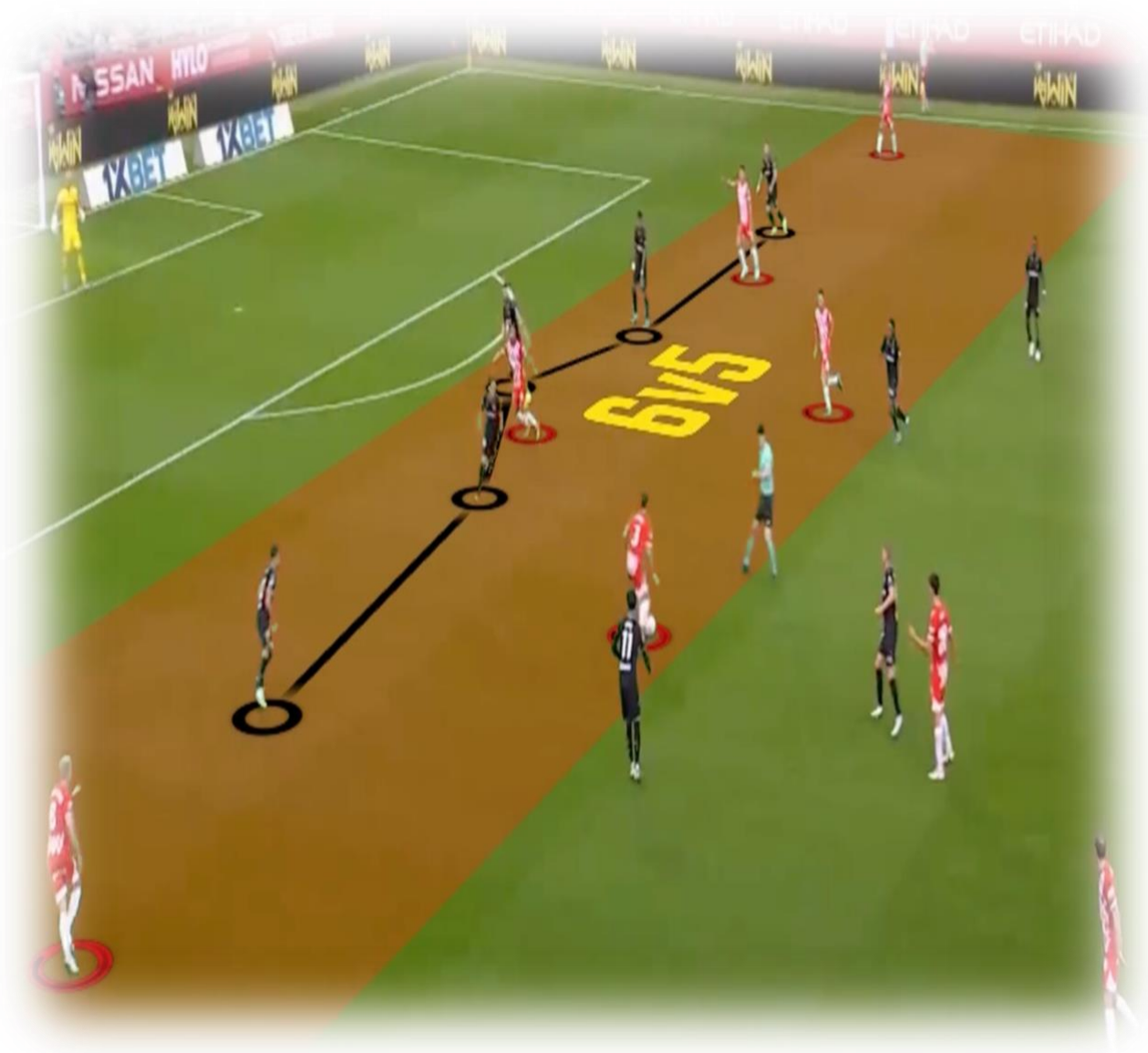

DBU PRO OPGAVE

Hvordan nedbrydes den lave 5 backkæde?

Skrevet af
Casper Røjkjær

Vejledere
Troels Bech og Danny Jung

Maj 2025

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	2
Motivation	3
Problemformulering.....	4
Afgrænsning	4
Metode	5
Analyse af mål i Premier League og Bundesliga sæsonen 2023/24	7
Analyse af Arsenal, Manchester City, Girona FC, Bayer Leverkusen og Leeds	11
Inswing og outswing i PL - Arsenal's strategi	13
Det centrale gennembrud - 6v5 → 4v3 situationer i det centrale rum	25
Gennembrud fra siderum.....	35
Refleksioner og perspektivering.....	43
Konklusion.....	50
Litteraturliste.....	54

Indledning

En ting, som jeg er blevet bekræftet i efter en del år i fodboldfaget er, at der ikke findes nogen facitliste. Fodboldspillet er en rejse, som aldrig slutter. Spillet er komplekst og med dataenes indtog, samt de mange specialister er det bestemt ikke blevet mindre komplekst.

Min overbevisning er, at det må være trænerens opgave at skabe retning, rammer og tydelighed. Retningen, rammerne og tydeligheden skal skabe de bedst mulige forudsætninger for, at spillerne kan lykkes med at navigere i det komplekse spil. Jeg tror ikke på, at der findes noget rigtigt og forkert i fodbold. Jeg er dog stærkt overbevist om, at det er vigtigt at vælge en retning og skabe en tydelig DNA i spillestil, og hvad man vil med ens fodboldhold. Carlo Ancelotti udtrykte det så fint på min studietur til Real Madrid:

”Hvis jeg skal dø, så vil jeg foretrække at dø med mit eget.”

Den sætning giver ualmindelig god mening i mit hoved. Det betyder ikke, at man ikke skal dygtiggøre sig, være nysgerrig og hele tiden søge ny inspiration, men det betyder blot at hvis noget skal blive godt, så bliver man nødt til at tro på noget og gå i den retning. Det må alt andet lige også blive nemmere for spillerne at følge dig, hvis du selv ved i hvilken retning du vil, samt den er tydelig.

I min opgave vil jeg beskæftige mig med, hvordan man sætter en struktur i det offensive spil, som giver de bedste forudsætninger for at skabe dilemmaer for hold som forsvarer lavt i en 5 backkæde. Jeg vil tage udgangspunkt i hold, der er bedre end os selv, men samtidig ”minder” om os selv i spillestilsudtryk. Jeg har udvalgt fire hold fra forskellige ligaer, hvor jeg kan se tendenser som kan relateres til det udtryk vi også ønsker i FCN. Mindst lige så vigtigt er det, at det minder om den måde jeg anskuer spillet på, den dag jeg selv skal stå i spidsen for et fodboldhold. Dette skal gøre overførbarheden og relevansen for opgaven både nemmere og større.

Facitlisten på, hvordan man skaber chancer og mål mod 5 backkæder finder jeg nok ikke, men forhåbentligt kan jeg blive klogere på min rejse i trænerfaget, samt inspirere andre.

Motivation

Jeg har alle dage haft en forkærlighed for det offensive spil, og nydt at se fodboldhold som er teknisk dygtige, initiativrige og chanceskabende. Det er den stil og det udtryk, som jeg har en ambition om at mit fodboldhold skal spille med. Ikke kun fordi det er det, som jeg finder mest inspirerende og interessant, men også fordi det er det, som jeg tror på skaber de bedste resultater for mig som træner.

Fra starten af min trænerkarriere har jeg haft en stor passion og et stort ønske om at kunne dominere kampene. Dominere kan tolkes og ses på mange måde i en fodboldkontekst. Det jeg hæfter mig ved, når jeg skriver at dominere er, at "mine" hold skal være kendetegnet ved at vi er dygtige på bolden. Vi skal stræbe efter at tage kontrollen i kampene ved at kunne dominere og diktere kampen via spillet med bolden. Vi ønsker mange pasninger i holdet for at opnå dominans, således modstanderen skal løbe efter os og bolden.

Ovenstående anskuelse matcher godt ind i de klubber, og ind i stilen, som praktiseres Silkeborg IF og FC Nordsjælland, som er de to klubber jeg hidtil har arbejdet i. Det er to klubber som har samme indgangsvinkel til spillet som jeg selv.

I mit job de seneste 2,5 år som assistenttræner i FC Nordsjælland oplever jeg at vi lykkedes med at skabe et udtryk, hvor vi oplever dominans i possession og pasninger. Min oplevelse bakkes op af data fra Wyscout.¹

Sæsonen 23/24 - 56,6 % possession og 527 pasninger pr. 90 minut

Sæsonen 24/25 – 61,3 % possession og 632 pasninger pr. 90 minut

Så langt så godt, men jeg må også erkende at jeg oplevet modstandere, som er endnu mere forberedte på os og hvad vi er dygtige til. Måske de bare accepterer at vi har bolden? Måske de tænker, så lad dem lave 600 pasninger foran os, så stjæler vi den og scorer. Måske de ændrer til at spille med 5 i bagkæden for at lukke mere ned for vores gennembrudsspil.

Jeg ved det ikke 100 %, da jeg ikke kender modstanderens gameplan, men det er det billede og de tendenser jeg oplever og ser.

¹ https://www.hudl.com/en_gb/products/wyscout

Derfor er det vigtigt, at vi hele tiden holder snuden i sporet, og at vi udvikler os i takt med at modstanderen bliver dygtigere og dygtigere til at forberede sig på os. Alt den possession og alle de pasninger skal udmønte sig i flere chancer og i sidste ende nogle mål.

Derfor vil det være interessant for mig at analysere og undersøge følgende:

Problemformulering

Hvilke positioner, og hvilke principper er de mest effektive til at kreere afslutninger, chancer og mål mod hold som forsvarer lavt med 5 i bagkæden?

For at besvare ovenstående problemformulering, vil det være relevant at gå mere i dybden med følgende tillægsspørgsmål:

- Hvor og hvordan scores målene?
- Hvilken struktur og hvilke positioner anvendes i gennembrudsspillet?
- Hvor mange spillere bruges i opbygningsfasen, og hvor mange spillere bruges i gennembrudsfasen?
- Hvilke principper/redskaber bliver der brugt til at skabe ubalance i 5 backkæden?
- Hvordan kommer vi ned bagved 5 back kæden, samt hvordan kommer vi ind imellem modstanderens midtbane og bagkæde?

Afgrænsning

Kriterierne for målene, chancerne og situationerne, som jeg har gjort brug af i min analyse, er følgende:

- Mål som er scoret i åbent spil
- Bagkæden starter i balance – positionelt i forhold til at have været i en 5 back kæde
- Bagkæden har ikke været højere end ca. 45 meter fra eget mål i 10 sekunder op til målet scores

- Genpres situationer er taget med, så længe bolden genvindes inden for de første 3-5 sekunder

Det er ovenstående afgrænsning, som vil være gennemgående for hele opgaven.

Metode

For at besvare ovenstående problemformulering vil jeg benytte både den kvantitative og kvalitative analyse.

Helt overordnet vil det være den kvalitative analyse som skal "løfte" opgaven og denne metode vil være med til at svare på problemformuleringen samt tillægsspørgsmålene. Det vil selvfølgelig blive gjort med afsæt i, hvilke trends og svar den kvantitative analyse giver. Grunden til denne prioritering er, at der ikke blot ønskes et kæmpe dataark med forskellige zoner hvor mål og assist er scoret og spillet fra. Der ønskes derimod en mere dybdegående analyse af, hvordan holdene positionerer sig, og hvilke taktiske redskaber som tages i brug, når en lavt stående 5 bagkæde skal nedbrydes.

For at få en bedre forståelse af dette, har jeg benyttet mig af snakke med top trænere. Pep Guardiola, Davide Ancelotti og Fabian Hürzeler. De kommer alle med deres tanker og ideer om, hvordan man mest effektivt kan nedbryde en 5 bagkæde. I opgaven vil der løbende blive refereret til de snakke- og principper samt de pointer, som de finder effektive når de møder en lavtstående 5 backkæde.

Opgavens afsæt og relevans vil tage udgangspunkt i det motivationsafsnit, som læser allerede er blevet præsenteret for. Jeg forklarer kort i min motivation for hele opgaven, hvorfor jeg finder problemet interessant og relevant, men redegør også for hvad jeg håber at lære og opnå med opgaven.

Dette vil blive efterfulgt af en analyse af de 118 mål, som er scoret mod lavtstående 5 backkæder i henholdsvis Premier League og Bundesligaen i sæsonen 2023/24. Det vil primært blive en præsentation af dataene. Jeg vil løbende i opgaven referere tilbage til det kvantitative datasæt af de 118 mål, når det har relevans for de trends og principper, der præsenteres og er fundet frem til i analysen.

Jeg har bevidst truffet et valg om, at jeg i starten af den analyse ikke ønsker at gå i dybden med få specifikke hold. Jeg ønsker at holde sporet åben. Jeg vil have en masse inspiration og finde nogle tendenser og trends i måden målene bliver scoret på.

Herfra skærper jeg mit fokus, og har udvalgt fem klubber, som jeg finder særligt inspirerende. Arsenal, Manchester City og Bayer Leverkusen. Disse hold er udvalgt i forlængelse af min analyse af de 118 mål i Premier League og Bundesligaen. Holdene er udvalgt, da jeg enten fandt større strukturelle tendenser eller små nicheområder, som kunne være spændende at analysere mere i dybden. Derudover vil Girona FC og Leeds United også indgå i den kvalitative analyse.

Arsenal vil være det første hold, som jeg går i dybden med. Da jeg i min analyse af de 118 mål fandt en særlig niche omkring indlæg til bageste område, var det oplagt at undersøge det nærmere. Arsenal lignede et hold med en klar strategi for netop det område, derfor giver det mening med en mere kvalitativ analyse af denne facet af deres spil.

Jeg har set 175 indlæg i Arsenal's 10 kampe mod 5 backkæder fra 1/7 2024-16/2 2025, heraf er jeg gået videre med 83 som passede til min opgave.

Jeg har kigget nærmere på følgende klubber Manchester City, Bayer Leverkusen, Girona FC og Leeds United. Jeg har set og analyseret goalscoring opportunities for holdene i efteråret 2024 på Wyscout. Alle situationer er, hvor de møder 5 backkæder og giver mig i alt 432 situationer.

- 64 situationer for Girona
- 160 situationer for Manchester City
- 124 situationer for Bayer Leverkusen

- 84 situationer for Leeds United

Derudfra har jeg lavet en kvalitativ udvælgelse af de situationer, som passer netop til undersøgelsen af min problemformulering, samt holder sig inden for afgrænsningen. Jeg fandt og udvalgte 132 klip/situationer, som matchede det, som jeg gerne vil undersøge i opgaven. Med udgangspunkt i de 132 situationer samt ”snakke” med ovenstående trænere, analyserer jeg mig frem til trends og principper, som bliver brugt i moderne fodbold til at nedbryde en 5 backkæde. Jeg vil tage udgangspunkt i det centrale gennembrud og gennembrud fra siden.

Der vil som nævnt løbende i opgaven blive refereret tilbage til de 118 mål, men jeg vil alligevel runde opgaven af med en sammenkobling, samt en perspektivering af tallene fra den kvantitative og kvalitative analyse. Jeg vil uddybe hvad læringen og konklusionerne er, og hvordan jeg vil bruge det i mit fremtidige arbejde, i gennembrudsspillet mod den lave 5 backkæde.

Analyse af mål i Premier League og Bundesliga sæsonen 2023/24

For at danne mig et overblik og få en bedre forståelse for, hvordan mål laves mod 5 backkæder, har jeg valgt at lave analyse af samtlige mål. Der er tale om mål, som er scoret mod lavtstående 5 backkæder i henholdsvis Premier League og Bundesligaen i sæsonen 2023/2024.

Jeg har set alle mål scoret mod følgende hold:

- Luton Town, Brentford, Wolverhampton og Sheffield United
- Werder Bremen, Darmstadt, Union Berlin og Borussia Mönchengladbach

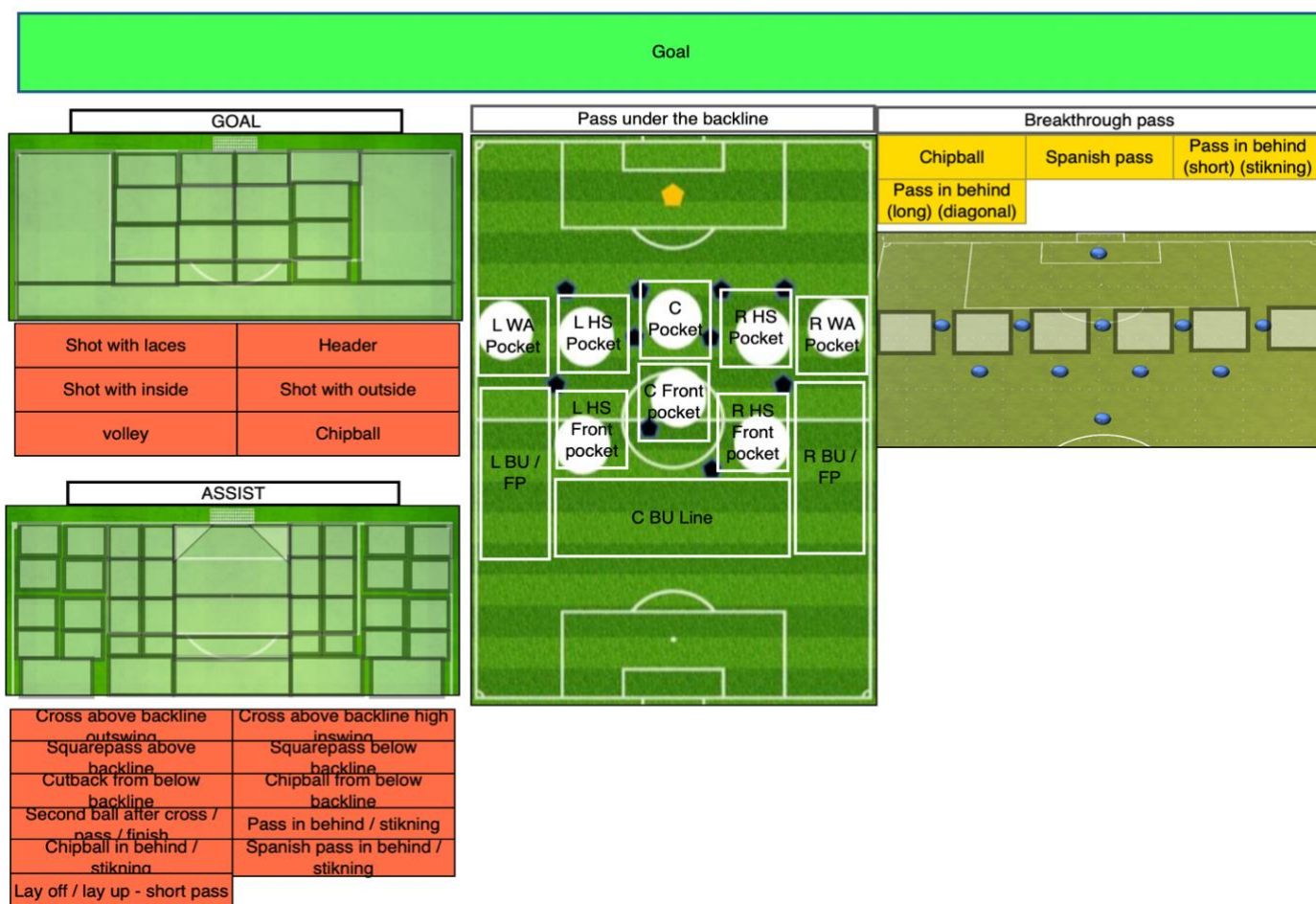
Ovenstående hold har spillet med en 5 backkæde som deres primære opstilling.

I Premier League og Bundesligaen har det givet mig en empiri på 118 mål. 80 mål fra Premier League og 38 fra Bundesligaen. Alle er mål er scoret mod de otte udvalgte hold, og samtidig opfylder kriterierne i afgrænsningen.

For at kunne gå mere i dybden med de 118 mål og finde nogle tendenser og trends, har jeg valgt at undersøge målene ud fra følgende parametre:

- Hvor bliver målet scoret fra?
- Hvilken type afslutning?
- Hvor bliver assisten spillet fra?
- Hvilken type assist?
- Hvis der er en pasning under 5 bagkæden, hvor spilles den så fra?
- Hvis der er en pasning eller dribling der bryder 5 bagkæden, hvor sker det så?

Jeg bygget følgende "kodevindue" i Sportscodel, til min analyse af målene i PL og BL:

Resultater²

Målene er scoret i følgende zoner:

		16	14	1	
	2	22	24	1	
	2	7	6	2	
	1	4	4	2	
10					

21 af målene er scoret udenfor feltet, hvilket er ca. 18 % af de 118 mål

8 af målene er scoret i halfspaces inde i feltet, hvilket ca. er 7% af de 118 mål

89 af målene er scoret i dangerzone, hvilket er ca. 75% af de 118 mål

Afslutningstype

- Hovedstød = 37 → 32%
- Flugter = 17 → 14%
- Inderside = 33 → 28%
- Vristspark = 31 → 26%

Assistzoner og assisttype

	1	7	7	8	12	6	14	11	1	Assist type	Antal	%
15		2	3	3	2	2	2	3		Chipbold som indlæg (under bagkæden)	8	6%
21		3	1	4	3	2	6	2		Chipbold ned bag bagkæden	7	6%
16	1	2	2		3		4	4		Indlæg fra en position højere end bagkæden (inswing og outswing)	28	24%
13			1	1	4	2	2	2	1	Cutback	5	4%
38	5	7			10		12		4	Aflæg eller kort aflevering	29	25%
										Stikning / spansk pasning	7	6%
										2. Bold efter afslutning / indlæg / aflevering	13	11%
										Tværbold foran bagkæden	5	4%
										Tværbold under bagkæden	12	10%
										Driblinger	2	2%
										Uden for kategori	2	2%

87 af assist pasningerne er spillet indenfor feltets bredde, hvilket jeg synes er en interessant betragtning at se nærmere på senere i opgaven.

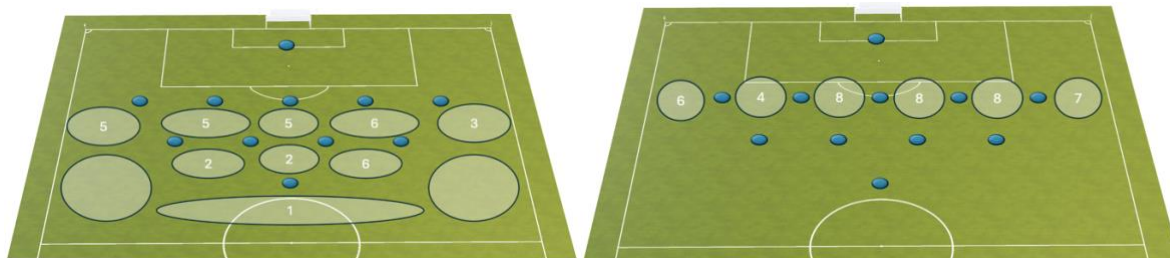
Jeg vil allerede i det kommende afsnit se nærmere på de 28 mål, som er lavet efter inswing og

² Bilag 1 og 2 – Data og matrix sportscode

outswing og prøve at dykke helt ned i detaljerne og positionerne for et effektivt inswing og outswing indlæg.

Hvor bliver gennembrudspasningen spillet fra, og hvor brydes 5 backkæden, hvis den overhovedet brydes inden målet er scoret?

Billede: Gennembrudspasningen spilles fra *Billede: Hvor brydes 5 backkæden*

Som det tydeligt kan aflæses på tallene, er det en klar fordel at komme ind mellem modstanderens forsvars- og midtbanekæde, hvis modstanderens 5 bagkæde skal brydes via en pasning. Det er ikke nødvendigvis assist pasningen som bryder 5 bagkæden, men kan bare være en pasning der leder henimod assist pasningen og scoringen.

Bagkæden bliver brudt via en pasning i 35 ud af de 118 mål og 6 gange via en dribbling, hvilket viser at 41 gange ud af de 118 mål er bagkæden blevet brudt.

Evnen til at komme ind og spille mellem modstanderens forsvars- og midtbanekæde vil jeg undersøge nærmere i min analyse af de fire hold.

Hvilke parametre er væsentlige for at lykkedes?

- Er det positionerne?
- Er det bevægelserne?
- Er det antallet af spillere mellem linjerne?
- Er det afstandene på pasningerne?

Trends med udgangspunkt i dataene:

Som den skarpe læser ved og har analyseret sig frem til, så kan ovenstående data ikke stå alene. Det kræver en mere kvalitativ og mere dybdegående analyse for at kunne komme med konklusioner og blive klogere på emnet.

Jeg vil dog tillade mig allerede nu at komme med et par tendenser.

De tre tydelige trends er følgende:

- Størstedelen af målene bliver scoret i dangerzone

- Mange mål bliver scoret på hovedstød efter inswing og outswing
- Hvis 5 backkæden skal brydes, sker det oftest fra positionen mellem midtbane og forsvar

De skjulte trends er følgende:

- Skabe overtal 6v5, 4v3 og 3v2 situationer
- Asymmetri i holdet/lokale overtal

27 af målene kommer efter genpres sekvenser, så positioner, afstande og balance er vigtige parametre, men hvordan? Det vil jeg komme nærmere ind på i min analyse af de fem hold. Jeg vil i min kvalitative analyse af Arsenal, Manchester City, Bayer Leverkusen, Girona og Leeds komme til at inddrage og gå yderligere i dybden med ovenstående trends.

Analyse af Arsenal, Manchester City, Girona FC, Bayer Leverkusen og Leeds

I min kvantitative analyse af de 118 mål scoret mod 5 backkæder i Premier League og Bundesligaen, har jeg fået et bredt spektrum af, hvordan mål scores af mange forskellige i hold med vidt forskellige spillestile.

Det har været en spændende og interessant læring. Jeg har som nævnt i ovenstående analyse også fundet frem til nogle trends i forhold til selve målet og assisten. Men for at kunne svare endnu skarpere på min problemformulering og dygtiggøre mig inden for emnet, har jeg fundet det interessant at gå i dybden med fire forskellige hold fra store internationale ligaer, hvor jeg løbende vil referere tilbage til min kvantitative analyse.

En af de væsentligste årsager til dette, er at jeg vil sikre mig, at jeg ikke kommer til at lave en defensiv analyse af de hold som i sæsonen spillede med 5 i bagkæden i Premier League og Bundesligaen.

Derfor har jeg efter en større undersøgelse, samt gennemgang af flere klubber fundet noget ekstra interessant i måden følgende klubber går til opgaven mod 5 backkæder på.

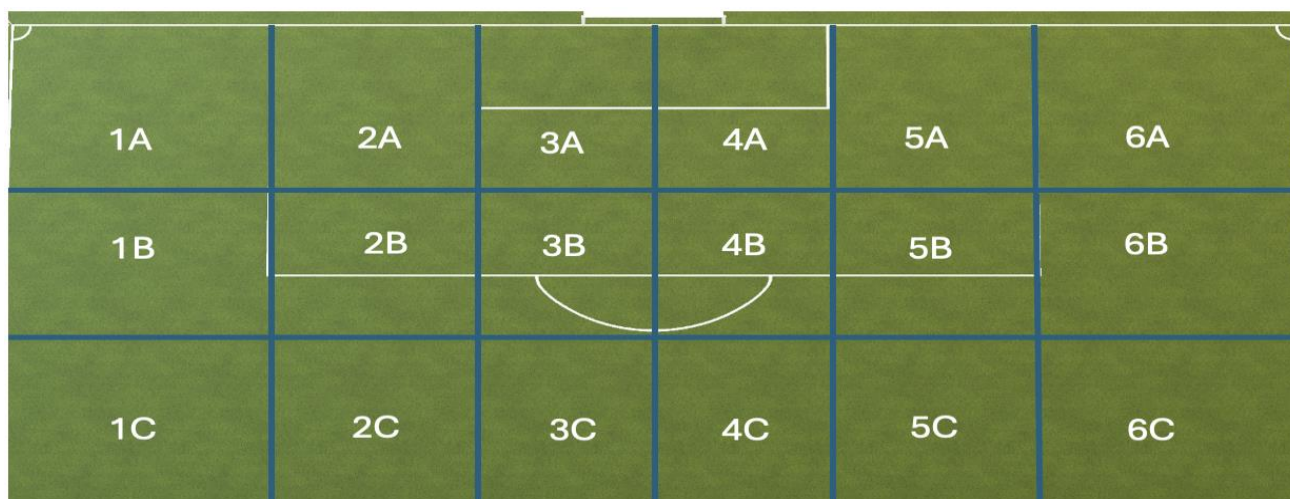
- **Arsenal** – Inswing og outswing
- **Manchester City og Girona FC** – Kombinationer i og omkring feltet og 4v3 i det centrale rum
- **Bayer Leverkusen** – Asymmetri i holdets struktur

- **Leeds** – Det vertikale spil, dybe afleveringer

Manchester City, Bayer Leverkusen, Girona FC og Leeds er udvalgt ud fra en række parametre for sæsonen 2024/2025. Jeg vil komme nærmere end på udvælgelsen senere i opgaven.

Derudover har jeg i forbindelse med arbejdet med målene scoret i Premier League fundet en særlig interesse i Arsenal. Jeg fandt en særlig niche i deres strategi omkring inswing og outswing spillet. Jeg ønskede at undersøge denne niche yderligere, og det er også der min mere kvalitative analyse vil starte på de kommende sider.

I min kvalitative analyse har jeg valgt at opdele fodboldbanen i 18 zoner, og det vil være de zoner som er gennemgående i min analyse.

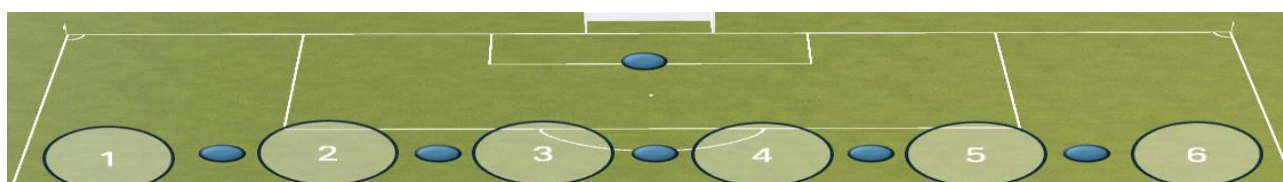
Overvejelserne omkring de 18 zoner, er først og fremmest, at det skal være lidt mere simpelt end assistzonerne er. De skal hjælpe læser med at navigere bedre rundt i opgaven, samt give en bedre forståelse for de små detaljer.

Jeg har fundet det nødvendigt og relevant at ændre lidt på de 5 traditionelle zoner, to siderum, to halvrum og en central zone, hvilket også er modellen som vi bruger i spillestilen i FC Nordsjælland. Det også mit mål, at jeg kan bruge den i spillernes læring og give dem en bedre forståelse for at angribe mod 5, hvilke rum er vigtige osv.

Ovenstående giver god mening, når vi spiller mod 4 i bagkæden.

Men jeg tror på, at vi kan øge detaljegraden, og i sidste ende spillernes, samt vores egen forståelse i mødet med 5 bagkæder ved at bruge 6 vertikale zoner. Det giver god mening i forhold til at 5 backkæden kan brydes og angribes i 6 forskellige rum, som spillerne skal have forståelse for.

Inswing og outswing i PL - Arsenal's strategi

24 % af alle de analyserede mål fra sæsonen 2023/24 i PL og BL bliver lavet efter inswing og/eller outswing. Derfor vil det uden tvivl give mening at undersøge nærmere, hvad der er nøglen til et stærkt inswing og outswing spil.

I min ovenstående dataindsamling af målene scoret i PL og BL, observerede jeg at Arsenal virker til at have en særlig stærk og klar strategi, når det kommer til at nedbryde 5 backkæder, hvor inswing og outswing er en væsentlig del af det. Derfor besluttede jeg mig at gå mere kvalitativt til værks med netop det taktiske greb.

Inswing og outswing definition:

- Inswing og outswing er i opgaven defineret som indlæg, som er slået fra end højere position end modstanderens 5 backkæde, man kan også sige at indlægget er slået på forsiden af 5 backkæden.

Arsenal har hidtil (d. 16/2) i sæsonen 2024/25 spillet 10 kampe mod hold, som har deres udgangspunkt i en 5 backkæde. De har i kampene scoret 23 mål, hvor 5 af målene er scoret med et inswing eller outswing, som den primære årsag til målet. De har i de 10 kampe slået 175 indlæg (Wyscout crosses). I 83 ud af de 175 indlæg har mine kriterier været opfyldt.

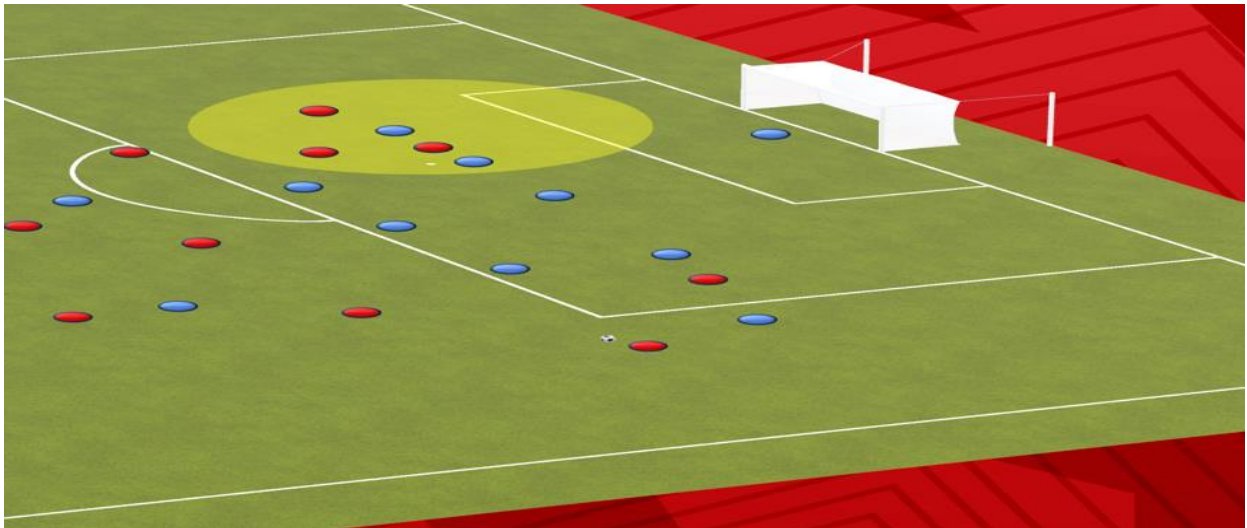
- Indlægget er slået i åbent spil
- Bagkæden starter i balance – positionelt i forhold til at have været i en 5 back kæde
- Bagkæden har ikke været højere end ca. 45 meter fra eget mål i 10 sekunder op til målet scores.

Hvad er vigtigt for et effektivt og succesfuldt inswing og outswingsspil?

Jeg har gjort følgende nedslag, som jeg vil gå mere i dybden med:

- Timing i løb og aflevering
 - Signaler og afstande fra assist spilleren
 - Antal af spillere i feltet, og hvor i feltet
- Genpres/balance positioner
 - Kaotiske momenter
 - Brug af stoppere
- Hvornår giver inswing og outswing ikke mening, hvad skal spillerne kigge efter?
 - Kombinationer i og omkring feltet

Overordnet set benytter Arsenal sig hyppigt af inswing og outswing, når modstanderen forsvaret sig dybt og prøver at lave en isoleret 3v2 situation i bagerste område.

Timing i løb og aflevering:

Billede: Outswing zone 5B til zone 3A – 23,9 meter Billede Inswing zone 5B til 3v2 i 3A

Position, afstande og signaler fra assistspilleren:

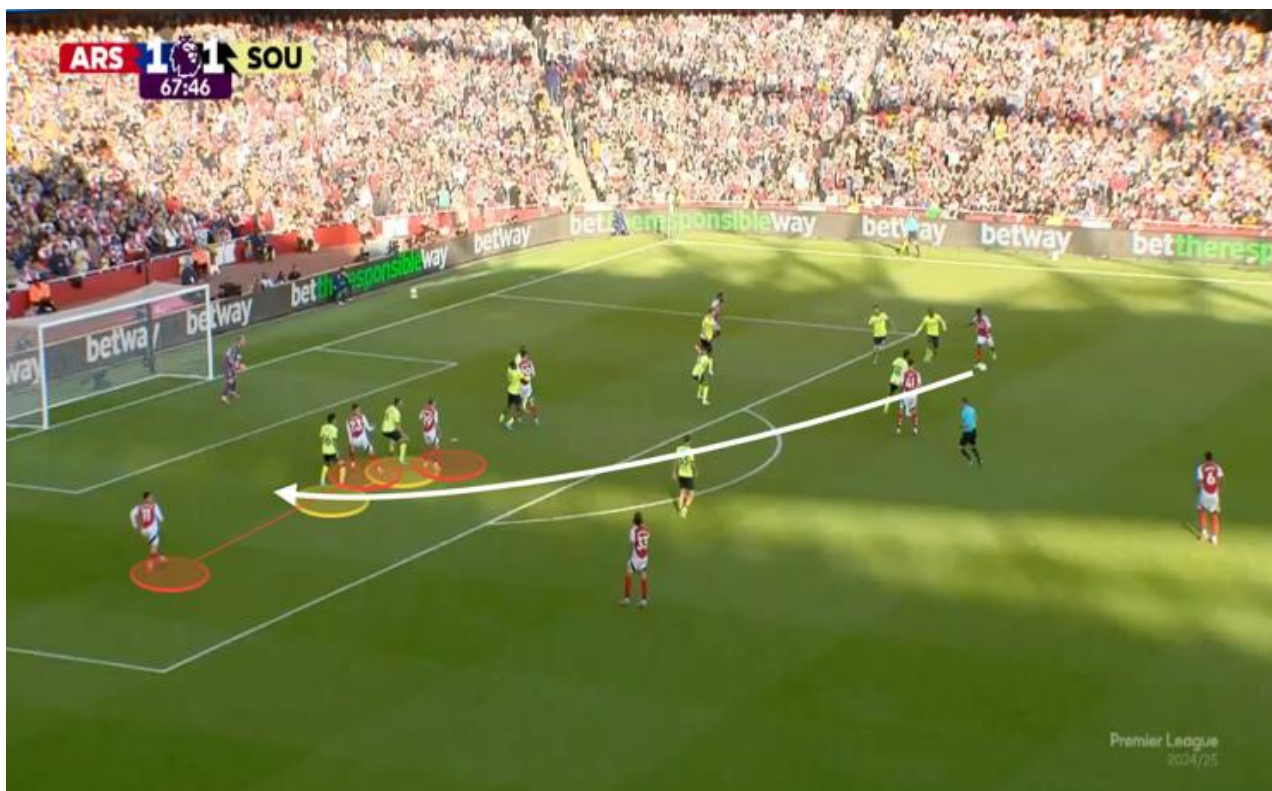
De fleste af chancerne som bliver skabt i forbindelse med inswing og outswing situationer er, hvor assisten bliver spillet fra assistzonerne lige omkring feltet. De hyppigste assistzoner er 2B og 5B eller lige på kanten til de to zoner. Det er både tendensen når jeg ser målene fra BL og PL, og når jeg har analyseret hvor Arsenal slår deres inswing/outswing fra.

Fordelene er følgende:

- Det giver den optimale afstand til indløbene.
- Vinklen på afleveringen giver gode forudsætninger for at angribe bolden og heade mod mål.
- Giver modstanderen mindre tid at reagere i, i forhold til hvis bolden bliver slået nærmere sidelinjen.

De klare signaler til angriberne i feltet

Tydelig berøring/dribling tilbage i banen:

Det er en nøgle faktor når vi snakker timing i feltet. Arsenal spiller oftest med Martinelli og Saka, de er eminente i netop den disciplin. Rytmen og timingen i cuttet tilbage i banen med henholdsvis højre og venstre ydersider, giver dem de optimale betingelser i forhold til at skabe den rette vinkel til inswinget. Begge spillere gør det med en tydelighed som er nemt genkendelig for deres holdkammerater.

Cuttet tilbage i banen er generelt et af de tydeligste signaler for spillerne i feltet. De ved så snart cuttet er taget, begynder de at forberede deres løb i boksen.

Forsvarernes reaktion på berøringen tilbage i banen vil ofte være at de enten går to skridt frem eller bliver stående i samme højde. Det giver angriberne optimale betingelser for at løbe kontra forsvarernes bevægelser, hvilket giver de bedste muligheder for at angribe rummet med en bedre fart end forsvarerne er i stand til at forsvare rummet med.

Arsenal prioriterer oftest at have driblere som de brede punkter hvilket også giver god mening i forhold til at sætte inswing situationer op. Lukker modstanderen ned for det via opbakning og dobbelt pres åbner det op for outswing som jeg vil gå mere i dybden med nu.

Den bløde aflevering:

Det samme er billedet, når bolden spilles tilbage til en medspiller som enten førstegang eller via et touch kan bringe bolden i feltet. Den bløde aflevering tilbage til zone 2B og 5B vil sende et signal til angriberne om at bolden bliver slået i boksen 1. gang via et outswing, som vist på billederne nedenunder. En hårdere aflevering vil sende et signal til angriberne om at assistspilleren skal tage et touch inden bolden evt. bringes i feltet. Det vil ofte være midtbanespillere eller dine yderste stoppere i en 3. mands opbygning, der vil skulle mestre dette spark.

Pladsen i zone 2B og 5B kommer ofte fordi modstanderen bliver nødt til at spille med opbakning på den indadgående kantspiller for at lukke for at han slår inswinget:

Bolden bliver i samtlige mål i PL og Arsenal's mål for sæsonen 2024/25 indtil videre, spillet over spilleren som er markeret med lyskegle. Det er den midterste af stopperne i 5 backkæden, det må altså siges at være et nøgle parametre for et succesfyldt inswing og outswing spil at linjen brydes på den midterste stopper.

Det hænger sammen med at langt de fleste af målene og chancerne bliver lavet og skabt med bolde som er spillet fra zone 2B → 4A eller 5B → 3A, hvilket også kan karakteriseres som bagerste område i dangerzone.

Der er en fin sammenhæng mellem at indlægget ikke må være for langtid undervejs for at bryde den midterste stoppers linje, med en kortere assist pasning får den hele 5 bagkæden mindre tid til at reagere.

Indløb i feltet når indlægget bliver slået:

Strategien virker klar og tydelig. Som vist i ovenstående billeder og animationer spilles der ofte efter en tydelig 3v2 situation i bagerste område i henholdsvis zone 3A og 4A.

Eksempler på in og outswing indlæg til 3v2 situationer, for Arsenal og i PL ses i nedstående video.

Som det også ses i nedenstående video (er det angrebene hold aldrig i overtal i feltet. Men det handler mere om at man strategisk over befolker områder af feltet for at kunne skabe sig en fordel. Bilag 3³

Kaotiske momenter:

Kaotiske momenter er noget Mikél Arteta ofte fremhæver, når han skal møde lavt stående 5 backkæder.

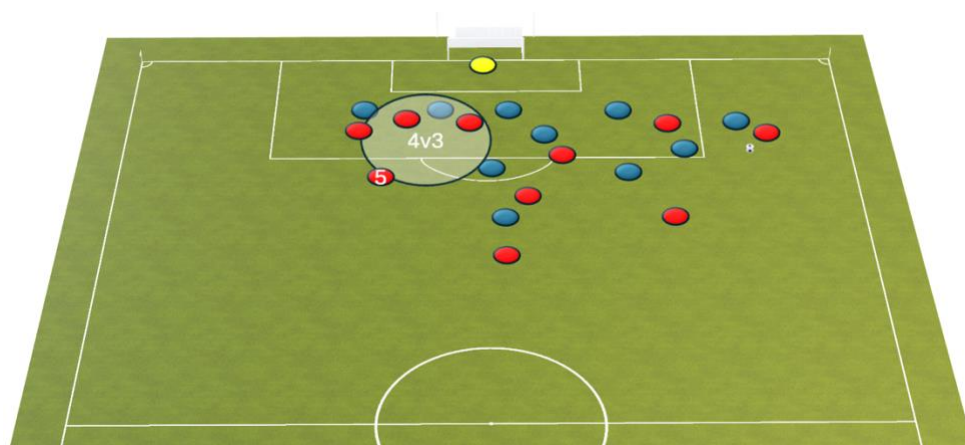
Arteta mener med kaotiske momenter, at vi sætter bolden på spil, men prøver at være i kontrol i området for på den måde at skabe ubalance i en 5 backkæde som er i balance. Til det bruger de også ofte inswing og outswing. Alle spillerne er meget bevidste om strategien, de ved at boldene spilles fra zone 2B og 5B mod zone 3A og 4A, og når der ikke scores på den 1. bold, er det vigtigt at have positioner så man kan fange 2. bolden og fortsat ligge tryk på

³ Bilag 3 – Arsenal inswing og Outswing

modstanderens felt. Arsenal's overordnede gennembrudsstruktur når de møder en 5 backkæde er i en 3-1-3-3, hvilket vil sige, de er meget symmetriske. Generelt kræver det mod at stå så højt med sin egen attacking balance. Det kræver gode fysiske og taktiske kompetencer af dine stoppere, som ofte skal kunne klare sig selv på større områder. Det er en større diskussion og en opgave for sig selv, hvordan vi får udviklet stoppere som kan stå så højt i attacking balance.

Arteta er så privilegeret at han har Gabriel og Saliba til at mestre denne opgave, hvilket er en væsentlig del af årsagen til, at Arsenal så ofte kan sætte bolden på spil, og kreere de såkaldte kaotiske momenter. Som nævnt er der en risiko for at miste bolden og miste kontrol, hvis man ikke bevidst om at vinde rummet i zone 2B og 3B i nedenstående eksempel med pos. 5.

Billede 4v3 situation i bagerste område:

Det kaotiske moment, nævner Davide Ancelotti ikke ordret i min snak med ham. Men han siger følgende, da vi ser video af FC Nordsjællands gennembrudsspil mod 5 backkæder i forbindelse med min studietur til Real Madrid. Bilag 4⁴

Davide Ancelotti

” They are too comfortable when you just move the ball from side to side, try to play more vertical, play in behind them, create transition moments where you can catch them out of balance.”

⁴ Bilag 4 -Interview med Davide Ancelotti

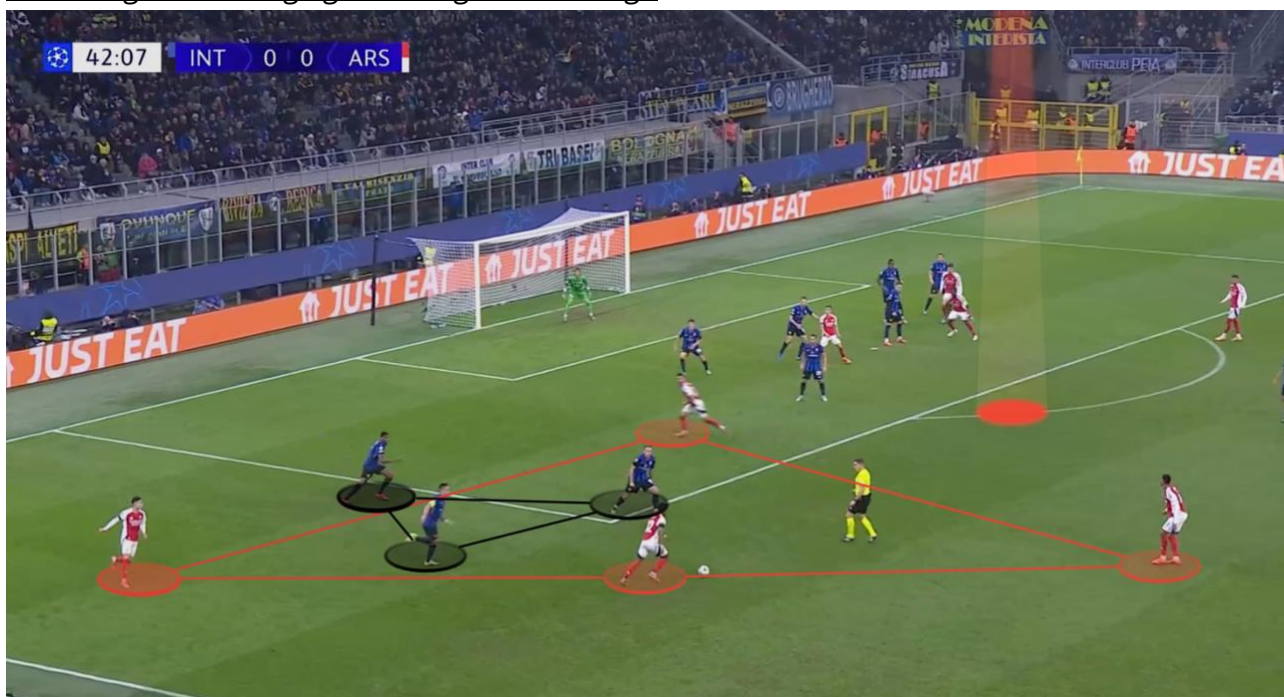
“If it is at one way game and they defend very very deep, bring one of the central defenders and let a midfielder or fullback cover for him”

Det taler fint ind i min analyse af Arsenal's strategi om at kreere flere kaotiske momenter og sætte bolden mere på spil.

Jeg synes også ideen med at bruge en central forsvarsspiller kan give mening, hvis du er i powerplay omkring modstanderens felt, samt har som strategi at slå mange inswing og outswing. I min analyse af Arsenal ser jeg også at det er et redskab som de benytter sig af, men først til sidst i kampene hvor det hele bliver lidt desperat. D. Ancelottis tanke er om det ikke med fordel kan gøres tidligere.

Kaotiske momenter kan uden tvivl være et nyttigt redskab i nedbrydelsen af 5 backkæder. Det kræver dog uden tvivl, at du har styr på dine positioner og har et kompakt hold, så du nemt kan genpresse og sikre dig at du er i kontrol i rummene.

Hvornår giver inswing og outswing ikke mening?

Arsenal har en stil og en klar strategi omkring inswing og outswing, de er rigtig gode og farlige i den facet af spillet. Bagsiden af medaljen kan dog blive at spillet bliver for ensartet og uden variation.

Jeg synes at de i situationer forsømmer at spille overtallet i siden eller spille pasninger ind på

forsiden af modstanderens bagkæde/hold. Det kom i særlig grad til udtryk i Champions League kampen mod Inter, som igennem hele kampen forsvarede sig rigtig lavt i en 5 backkæde. Arsenal slog i kampen 37 indlæg, hvor 21 af dem var inswing og outswing, alt dette uden held, kampen ender 1-0 til Inter. Inter var virkelig godt forberedte og havde beskyttet sig godt i bagerste område, og kunne gang på gang afvise Arsenal's primære våben. Her kunne det være godt hvis spillerne kunne switche over til noget andet også for ikke at miste flowet i spillet. For det er netop det som kan være ulempen, hvis for mange bolde som på ovenstående billede giver målspark til modstanderen. Derfor er et andet nøgleparametre også er boldene ikke ryger til målspark, eller i handskerne på modstanderens målmand, for det vil dræbe rytmen i kampen, hvilket oftest er til fordel for det forsvarende hold.

Delkonklusion - Inswing og outswing

- *Touch tilbage i banen eller blød bold til outswing i zone 2B og 5B er et klart signal til indløberne. Indløberne har dermed gode forudsætninger for at løbe kontra forsvarspillernes bevægelser.*
- *Driblere på de bredpunkter (Saka, Martinelli)*
- *Assisten spilles oftest fra zone 2B og 5B eller området lige deromkring. Vigtigste parametre er, at den bryder linjen på modstanderens midterste stopper. Dets kortere tid den er undervejs og med rette vinkel, dets sværere er det at forsvare.*
- *3v2 situationen i bagerste område kan udnyttes*
- *Kaotiske momenter kan være gode, hvis man har styr på balancen og afstandene i holdet. Det gør at du kan genpresse og fange 5 bagkæden ude af balance.*
- *Inswing og outswing er ikke altid det rette redskab, man skal helst kunne veksle imellem det og kombinationerne, ellers bliver det for let for modstanderen at dæmme op for.*

Manchester City, Girona FC, Leeds United og Bayer Leverkusen

Efter et afsnit om en meget specifik detalje i inswing og outswing, vil jeg nu åbne opgaven lidt mere op.

Hvad skal man gøre, når man skal møde en lavt stående 5 backkæde? Hvordan skal dine positioner se ud? Hvilke principper og hvilke greb kan du gøre som træner?

Mulighederne er mange og valgene mindst lige så mange. Jeg var så heldig at jeg i foråret 2024 igennem en god kontakt fik lov at spørge, den måske største træner igennem de seneste 10 år når det kommer til positionsspillet, Pep Guardiola.

Jeg fik lov at sende en video med vores gennembrudspositioner fra kamp og træning, samt et enkelt spørgsmål. Det var oplagt at høre om hans approach til at møde en 5 backkæde.

Spørgsmålet jeg stillede, er følgende: Bilag 5⁵

"Hvad er den mest effektive måde at angribe på, mod en 5 backkæde?"

Peps svar er meget kort og præcist:

Pep Guardiola

" Make 6 against a 5 backline, it is just the most efficient way to attack against 5. Put 6 players behind the halfway line and opponent's midfield line to attack 6 against 5 on the last 1/3 of the pitch. I am convinced that this is the best way to attack against 5."

Svaret er ikke så detaljeret, men på en måde meget præcist. Med udgangspunkt i svaret vil jeg i mine kommende analyse af Manchester City, Girona FC, Bayer Leverkusen og Leeds United

⁵ Bilag 5 - Pep Guardiola spørgsmål/interview

tage udgangspunkt i, at det må være en fordel at angribe 6 mod 5 bagved modstanderens midtbanekæde. Det kan gøres på mange måder og med forskellige strategier.

Udvælgelsen af de fire hold sker på baggrund af følgende stats fra efterårssæsonen 2024/25.

Stats fra Wyscout.com⁶

- Holdene har haft +55 % i boldbesiddelse når de har mødt 5 backkæder
 - Girona 65 % boldbesiddelse
 - Manchester City 66 % boldbesiddelse
 - Bayer Leverkusen 64 % boldbesiddelse
 - Leeds United 65 % boldbesiddelse
- Holdene har fået over 70 % af de mulige point når de har mødt 5 backkæder
 - Girona 17 point i 8 kampe = 71 %
 - Manchester City 32 point i 14 kampe = 76 %
 - Bayer Leverkusen 28 point i 13 kampe = 72 %
 - Leeds United 23 point i 9 kampe = 85 %
- Holdene har haft en Xg på over 1,3 i gennemsnit når de møder 5 backkæder
 - Girona 1,52 Xg
 - Manchester City 2,19 Xg
 - Bayer Leverkusen 1,57 Xg
 - Leeds United 1,67% Xg
- Holdene har haft samme træner i hele perioden
 - Michel
 - Pep Guardiola
 - Xabi Alonso
 - Daniel Farke

Ovenstående er fire simple parametre, som sikrer mig at de udvalgte hold også har succes mod 5 bagkæder. Possession delen er tilvalgt da jeg vil være sikker på at indsamle nok data. Samtidig giver det den sammenhæng, at holdene ofte spiller deres modstandere ned i lavt

⁶ https://www.hudl.com/en_gb/products/wyscout - Se bilag 16

forsvarsspil og dermed får jeg flere situationer. Vi spiller selv med en stor andel af possession hver gang vi spiller, hvilket gør sammenligningen og overførbareheden nemmere.

Jeg har set alle goalscoring opportunities på Wyscout når de fire hold møder 5 backkæder, hvilket sammenlagt giver mig 432 situationer.

- 64 situationer for Girona
- 160 situationer for Manchester City
- 124 situationer for Bayer Leverkusen
- 84 situationer for Leeds United

I de 432 indgår alle situationer. Jeg har kvalitativt gået ind og udvalgt situationer, som passer til min problemformulering, samt afgrænsning. Hvilket udmøntede sig i 132 situationer.

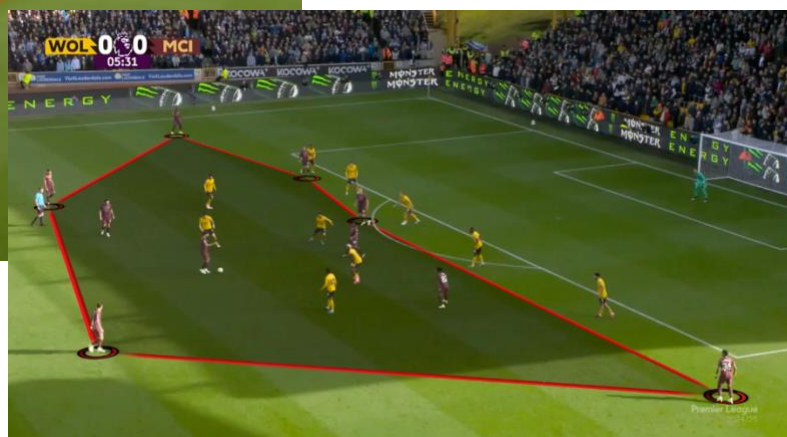
Jeg har analyseret og vil nu gå i dybden med to overordnede temaer.

- Gennembrud i det centrale rum - zone 2-4
 - 6v5 → 4v3 situationer
 - Evnen til at spille tæt på presset
 - Arbejde sammen i par – modsatrettede bevægelser
- Gennembruds situationer i siderum - zone 1 og 6
 - 4v3 situationer og det asymmetriske spil i siden
 - Horisontale bevægelser + double up in zone

Indenfor de to emner vil jeg analysere udvælge trends og principper, som gerne skulle tydeliggøre nøgleparametrene for at lykkes mod en 5 bagkæde.

Det centrale gennembrud - 6v5 → 4v3 situationer i det centrale rum

Som Pep understreger i videoen, er han overbevist om at 6v5 er den rette approach til at møde lavt stående 5 bagkæder, 6v5 situationen kan laves på mange forskellige måder. I det kommende afsnit vil jeg dykke ned i hvordan både Girona, Leeds og Manchester City griber 6v5 situationen an, med et særligt fokus på 4v3 situationen, som kan opstå centralt. Hvordan er det med til at få modstanderens organisation i ubalance, og hvordan kan den være vejen til chancer og mål. Bilag 6⁷

Ovenstående animationer giver et tydeligt billede af to 6v5, de kan på mange måder se identiske ud. Efter nærmere analyse af Girona og Manchester City er der også et karaktertræk som er meget sammenligneligt, i måden hvorpå de ønsker at skabe deres chancer og mål. De vil gerne se om de via flade kombinationer i de fire centrale zoner, zone 2-5 kan skabe uorden i 5 bagkædens orden. Det gør de ved at kreere et overtal centralt i banen.

⁷ Bilag 6 - Girona centralt gennembrud 4v3

Som det ovenstående billede viser, benytter Girona sig af en gennembrudsstruktur med 2 spillere i mellemrum og 4 spillere på sidste linje. Det giver en tydelig 4v3 situation i det centrale rum. Deres opbygningslinje er oftest i en 3-1 struktur. Nedenstående billeder viser henholdsvis Girona og Manchester Citys primære struktur mod 5 backkæder. 4v3 situationen fremgår af begge billeder, men på to lidt forskellige måder. City benytter sig af princippet *double up in the zone* som jeg vil vende tilbage til senere i opgaven, men kort fortalt handler det om at position 10 og position 9 begge er placeret i samme zone, oftest inde i zone 3-4. 9' erens opgave er primært at binde den centrale stopper, for at skabe plads til at position 10 kan vende, og derfra sætte stikningerne og de spanske afleveringer. Spansk aflevering er en stikning på foden.

Girona

Manchester City

Evne til at spille tæt på presset, samt positionen i mellemrum

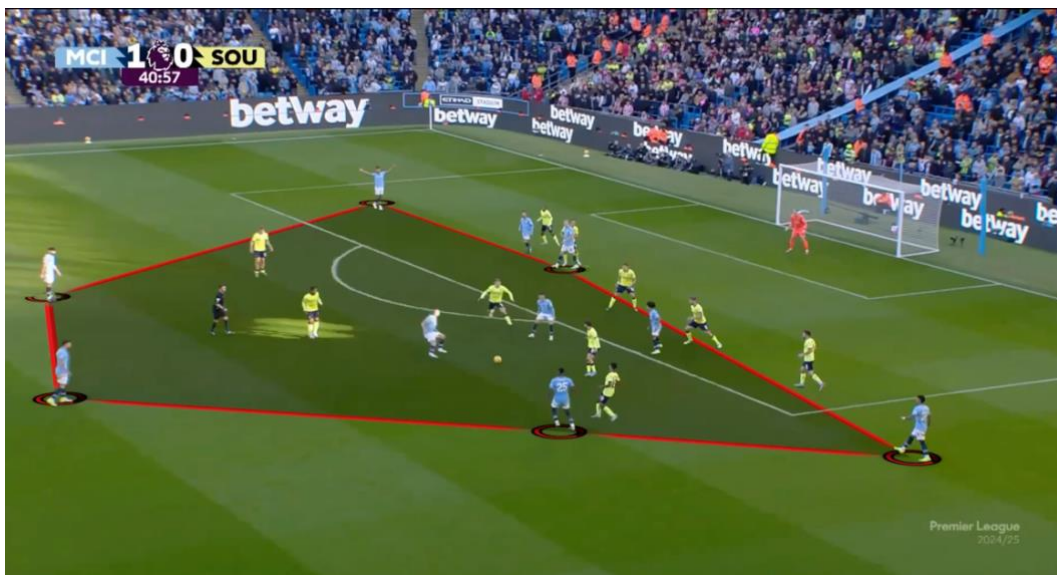
Evnen til at spille tæt på presset er første forudsætning for at lykkes med det centrale gennembrud. I min kvantitative analyse af målene i PL og BL viser dataene, at hvis bagkæden skal brydes, med enten en pasning eller dribling sker det oftest fra mellemrum. Det stiller store krav til de 4 spillere på opbygningslinjen, samt positionerne i mellemrum. De fire spillere på opbygningslinjen skal være gode til at spille tæt på presset, enten via pasninger eller ved selv at opsøge pres med driblinger. Det gør muligheden for at komme ind bagved modstanderens midtbanekæde større, da afstanden på afleveringen til mellemrum er kortere og sværere for modstanderen at bryde.

Jeg havde i foråret 2023 en snak med nuværende Brighton manager Fabian Hürzeler, som i forbindelse med uddannelse var fire dage i Farum på besøg. Vi drøftede i løbet af studieopholdet det effektive mellemrumsspil. Han highlightede ligeledes evnen til at spille tæt på presset, som en nøgelfaktor i at komme ind i modstanderens mellemrum. Han havde også en anden interessant pointe.

En kort aflevering til mellemrum gør det også oftest lettere for mellemrumsspillerne at komme videre og blive retvendte, især når du møder 3 stoppere. Når du spiller mod 3 stoppere, vil de oftere have lyst og mulighed for at bryde ud af 5 bagkæden, end hvis du kun spiller med fire i bagkæden. Det stemmer meget godt overens med hvad jeg har oplevet i superligaen, og hvad jeg også ser i min analyse.

Positionen i mellemrummet er derfor en nøgelfaktor, hvis vi skal kunne accelerere spillet og skabe chancer derfra. Derfor pointerede han at den bedste position for dine mellemrumsspillere er lige på bagsiden eller et par meter på bagsiden af modstanderens midtbane kæde. Det vil skabe det største dilemma for de 3 stoppere og derfra vil du kunne sætte dine 4v3 situationer centralt.

Evnen til at spille tæt på presset og bevare de kompakte positioner er nok den største forskel, jeg har opdaget i analysen af de fire hold. De har en ekstra ordinær god evne til hele tiden at spille med en minimal afstand til presset.

Billedet ovenover viser Manchester Citys struktur. Samtlige 10 markspillere arbejder inden for et meget lille område, hvilket som nævnt gør det nemmere at accelerere spillet med korte afleveringer. At deres spillere på opbygningslinjen evner at spille så tæt på presset, gør at de kan bevare 6v5 situationen og 4v3 situationen centralt selvom modstanderen står meget lavt i banen.

Genpresset er en anden væsentlig faktor, med korte afstande til hinanden gør det helt automatisk også lettere at komme i genpres efter et evt. boldtab. Jeg vil kort vende tilbage til afsnittet jeg skrev om Arsenal's inswing og outswing, hvor jeg nævnte det kaotiske moment. For i forbindelse med analysen af de 118 mål i PL og BL er 27 af målene efter at bolden har været tabt, men vundet tilbage indenfor 3-5 sekunder. Boldtab er uundgåelige og derfor er det væsentligt at sætte nogle positioner, som gør at selv et boldtab kan komme ud til vores fordel. Jeg synes måden hvorpå Bournemouth manager Andoni Iraola beskriver ordet kaos er meget godt, fordi jeg egentlig har det på samme måde. Der skal helst være en plan med det man laver, og ud fra det kan det det kreative opstå.

Andoni Iraola

"I'm not sure if I like, when they talk about my teams, the use of this word (chaos)," he says.

"People have used this term, especially here in England, and I understand what they mean, but I think there's much more organisation behind it than it looks.

"There has to be good organisation and from that good organisation there can appear very good ideas — what the players do when they are on the ball — but you have to put in starting points. It's dangerous to associate creativity with everything being a mess. You have to put in the structure and get in a position from where players have to make their own decisions."⁸

Man skal via gode positioner se om man kan kontrollere det kaotiske moment som nogle gange vil opstå, for det kan også nemt være i det moment man kan fange modstanderen ude af balance.

Dilemmaet er selvfølgelig din attacking balance/restforsvar, med så høj en opbygningslinje som ses på ovenstående billede, kræver det først og fremmest mod af dine spillere. De efterlader et meget stort bagrum og kan se ind i en potentiel 4v5 situation i omstillingen. Så udover vi skal uddanne forsvarsspillere som kan spille tæt på presset, skal de også kunne dække et stort område ved en omstilling imod. De kompakte positioner skal dog gerne gøre, at vi sidder så tæt i genpresset at de ikke kan spille dybt på os. Det var et lille sidespring, som der kan skrives en hel opgave omkring, men jeg synes det er et vigtigt parameter at have med, når vi snakker positioner mod 5 bagkæder.

Modsatrettede bevægelser, og evnen til at arbejde sammen i par

Evnen til at arbejde modsatrettet af hinanden i gennembrudsspillet er essentielt at mestre, uanset om du spiller mod 4 backkæder eller 5 backkæder. Girona, Manchester City, Leeds og Bayer Leverkusens approach til positionerne mod lavt stående 5 backkæder er heller ikke identiske. I min analyse synes jeg især at Leeds og Girona har nogle spændende positioner i gennembrudsspillet, hvis vi ønsker at lave det centrale gennembrud. De benytter sig oftest af 2-4 positioner eller 4-2 positioner, da de brede spilleres højde varierer. Det spændene forhold

⁸ <https://x.com/TheAthleticFC/status/1894119493476958719>

til det centrale gennembrud er, hvordan de fire centrale spillere arbejder sammen og skaber dilemmaer for modstanderens tre stoppere.

Det øverste billede udvikler sig til det nedenstående

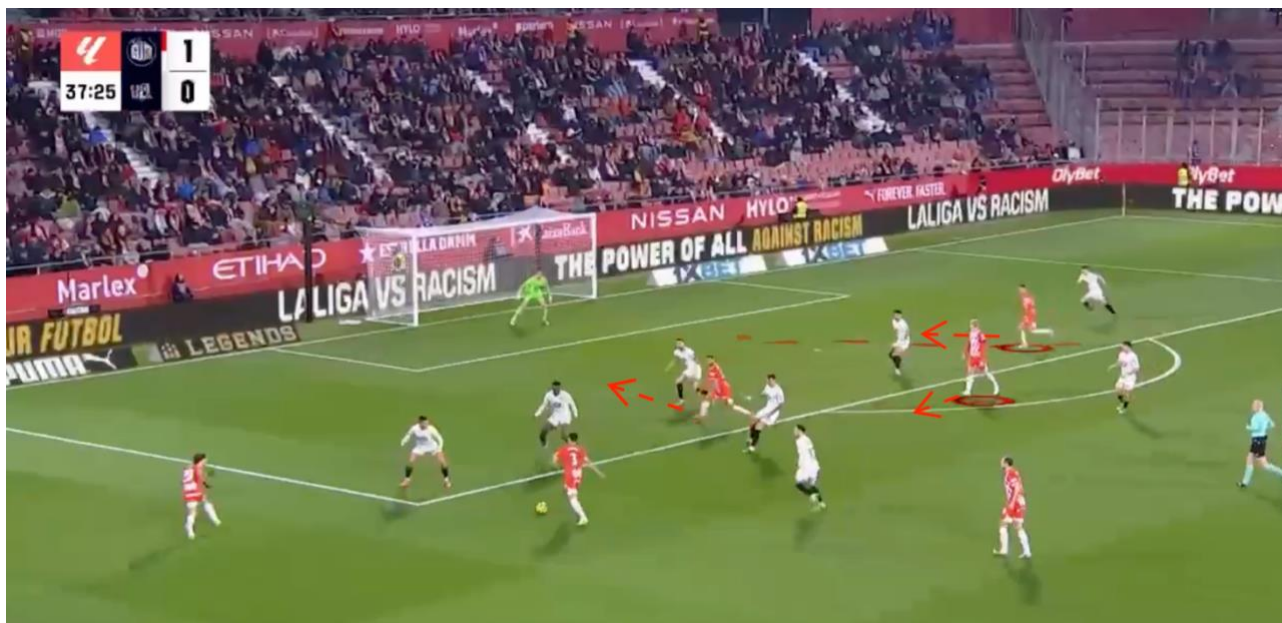
Jeg vil highlighte følgende på øverste billede: Bilag 7⁹

- Evnen med at spille tæt på presset for ydre stopperen

⁹ Bilag 7 - Det centrale gennembrud, at arbejde sammen i par

- Mellemrumspositionen er tæt på og giver stopperen lang afstand, hvis han vil bryde kæden, samt giver sig selv de optimale betingelser for at blive retvendt foran modstanderens bagkæde og skabe 4v3 situationen centralt

Nederste billede

- Retvendt spiller
- Dybt løb fra nærmeste spiller og de to fjerneste arbejder modsatrettet, hvilket giver venstre stopper et dilemma.
- Den retvendte spiller har tre muligheder i det centrale gennembrud:
 1. Spil en stikning
 2. Spil på forsiden af bagkæden
 3. Chip bold på fjerneste spiller

Det er op til boldholderen at træffe det rette valg ud fra hvordan 5 bagkæden agere.

Lokke deres ydre stoppere frem

Hvis vi som illustreret på nedenstående billede, kan lykkedes med at lokke en af deres tre stoppere ud af bagkæden på en retvendt spiller, giver det nogle gunstige fordele i at udnytte det rum som han efterlader.

En af de tre stoppere vælger at bryde ud af kæden, rummet skal udnyttes.

- Direkte stikning til rummet
- 1-2 kombination i rum
- 3. mandsspil kombinationer

Spinmove:

En bevægelse som alle hold benytter sig af når modstanderens stopper bryder kæden, er det vi i FC Nordsjælland kalder et spinmove, en spiller vil "spinne" ud i det område som modstanderen forlader.

Det gode ved at kunne lokke deres ydre stopper frem på en retvendt spiller er, at vi nu kan skabe en 3v2 situation i zone 2-5, hvilket altid er nemmere at løse end 4v3 i samme område.

Det dybe spil centralt

Det kan nogle gange virke umuligt, og pladsen synes begrænset. Men som D. Ancelotti nævnte gør det ikke vigtigheden mindre af det dybe spil. For som han sagde:

“Play more vertical, get them out of balance.”

Først og fremmest med målet om at komme ned bagved modstanderen og kreere en chance, men også bare for at få de tre stoppere til at forsvare med hovedet ned mod eget mål.

Det er ikke det spil eller redskab, som jeg har set mest hyppigt brugt ved de fire klubber jeg har analyseret. Det kan hænge sammen med den meget possession orienterede spillestil, som de alle repræsenterer. Jeg synes dog at Leeds mestre det dybe spil godt.

Positionerne, samt timingen af løb og aflevering virker gennemarbejdet. Det ses tydeligt på nedenstående billede.

- De har et kompakt hold med 4v3 i zone 2-5
- De 3 stoppere er i tvivl om de skal dække mellemrum eller bagrum, fordi der er tydelige modsatrettede bevægelser i de to par.
- Bolden er ikke for langtid undervejs, hvis der vil spilles i bagrum
- Ved en chip bold i bagrum vil de have to spillere først i rummet til 2. bolde og kan derfra sætte en chance op.

Delkonklusion på det centrale gennembrud

- Skab overtal centralt i zone 2-5
 - Sæt positioner som giver dig en 4v3 situation
 - Skal skabe dilemma for deres tre stoppere, bruge rummet bagved den stopper som på et tidspunkt træder op for at lægge pres på boldholderen
 - Spinmove er effektivt
 - Evnen til at arbejde modsatrettet og sammen i par er vigtigt
- Evnen til at spille tæt på presset giver følgende:
 - Afstandene på dine pasninger er kortere, giver mindre tid for modstanderen til at reagere, du kan bedre accelerere spillet med korte afstande til hinanden.
 - Spillere tæt på hinanden gør at du er flere i området til at genpresse
 - Afstanden på dine dybe afleveringer bliver ligeledes kortere

Gennembrud fra siderum

Efter en større analyse af det centrale gennembrud, vil jeg nu gå i dybden med, hvordan man kan kreere chancer og mål startende i zone 1 og 6. Det er logisk for alle, at når bolden befinder sig i enten zone 1 eller 6 er det også der bolden er længst væk fra dangerzone, zone 3A og 4A.

Kan det også være en mulighed for at skabe ubalance i modstanderens 5 backkæde?

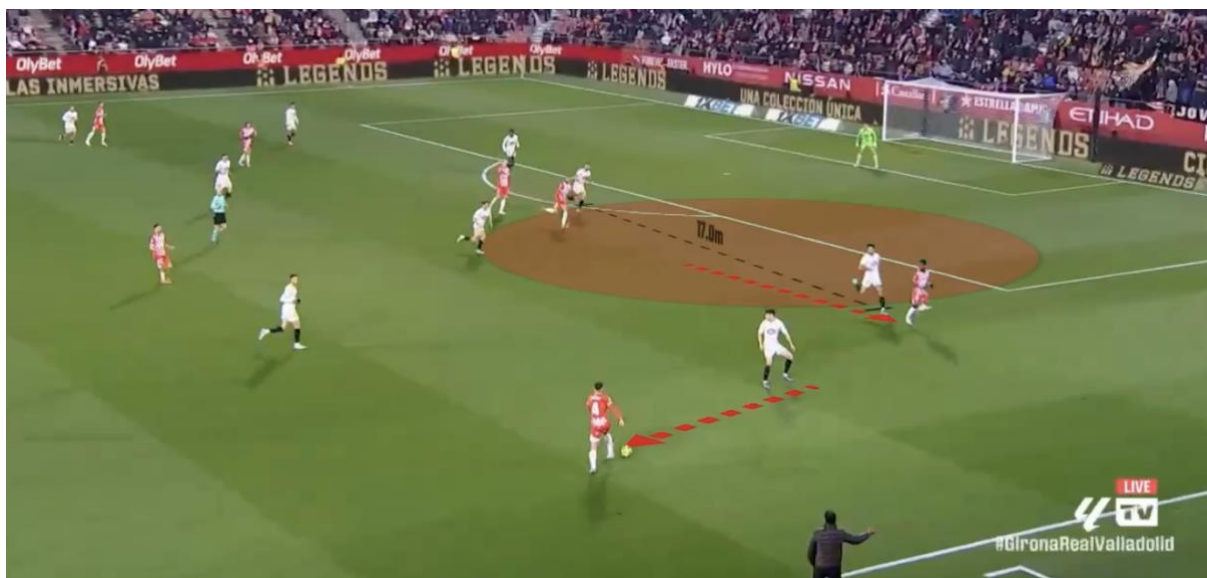
Det vil jeg i det kommende afsnit analysere nærmere. Det er interessant at se på hvilke trends og principper som går igen på de fire hold. Det første princip jeg vil gå i dybden med er:

Horisontale bevægelser

Med horisontale bevægelser menes, at en spiller løber på tværs af banen.

Horisontale bevægelser er et af de hyppigste redskaber jeg ser anvendt mod 5 backkæder.

Nedenunder ses et par tydelige eksempler på horisontale bevægelser.

De horisontale bevægelser kan bruges til at skabe store afstande og ubalance i 5 bagkæden. Boldholderen, på de to ovenstående billeder, er en lidt lavere kant/back position for henholdsvis Girona FC og Bayer Leverkusen. Den lave position i henholdsvis zone 6 og 1 gør i begge tilfælde at modstanderens wingback bryder ud af 5 bagkæden for at ligge pres på boldholder, hvilket er meget naturligt for det forsvarende hold. Som det ses på billederne, løber en spiller horisontalt ud bagved backen, som bryder ud af 5 bagkæden. Løbet er ikke nødvendigvis for at modtage bolden selv, men i højere grad med formålet om at tiltrække den yderste af modstanderens tre stoppere, hvilket på begge billeder lykkedes perfekt. Afstanden mellem den nærmeste og midterste stopper bliver i begge tilfælde så stor, at der nemt kan spilles en aflevering som bryder modstanderens 5 bagkæde, og man har dermed på en enkel måde spillet to spillere væk.

Det vil oftest være at man bruger den/de horisontale bevægelser til at spille på 2. bevægelsen, eller i nogle tilfælde 3. bevægelsen. Det vil give mening er at bruge 3. bevægelsen når den midterste stopper vælger at følge løbet, da du med udgangspunkt i 6v5 situationen så vil kunne skabe en 3v2 situation i modsatte side.

Formålet med de horisontale bevægelser vil være:

- Skabe store afstande i fem bagkæden, så der bliver plads til stikninger og chipbolde som bryder 5 bagkæden.
- Flytte forsvarsspillere væk fra dangerzone

- Få dem til at sideforskyde så meget at en 3v2 situation opstår modsat. Det kan både være via flade spilvendninger eller inswing og outswing situationer, som highlightet i det tidligere afsnit.
- Det handler om at skabe uorden i deres orden.

4v3 situationer fra i side rum

I forlængelse af de horisontale bevægelser vil jeg se nærmere på hvordan holdene skaber et lokalt overtal i siden.

En helt klar trend går igen for det centrale gennembrud, og det er det kompakte fodbold og de fire spillere på opbygningslinjens evne til at spille tæt på presset. Det kan både være i en 2-2 opbygning, eller i en 3-1 opbygning.

Nedenstående er et billede af Girona i deres 3-1 opbygning med Dailey Blind nr.17 som venstre stopper. En tydelig 4v3 situation er skabt på siden og der er mulighed for at bryde modstanderens sidste linje.

Hvad er vigtigt:

- Spil tæt på presset
- Modsatrettede bevægelser

På nedenstående billede vil det klart give mening at spille det lokale overtal og forsøge at komme under bagkæden.

Dilemma for modstanderen og hvad vi som angribende hold skal genkende:

Det væsentligste er at genkende, om vi har det lokale overtal og dermed skal holde bolden i siden for at komme under bagkæden. Det var det jeg i min analyse af Arsenal synes de kunne blive bedre til. På ovenstående billede forbereder Rayo Vallecano sig på at forsvare indlægget og derfor skal Girona spille 4v3 situationen.

Luton gør det på nedenstående billede lidt anderledes, de kommitter sig med fire spillere ude mod zone 1, derfor giver indlæg eller spilvending mening da færre spillere nu kan forsvare feltet.

Det asymmetriske spil

I dette afsnit vil jeg ligge et særligt fokus på Bayer Leverkusen, da man kan se at det er noget som de har fokus på. Leverkusen med Xabi Alonso i spidsen, gør brug af asymmetriske positioner. Asymmetri i strukturen er en måde at spille ”skævt” på. Det kan være et taktisk redskab som har til hensigt at skabe et lokalt overtal på banen. I min analyse af Bayer Leverkusens 124 situationer fra Wyscout, har jeg fundet en tendens i, at de ofte gør dette mod 5 bagkæder og med fin succes.

Leverkusen kommitter rigtig mange spillere til enten zone 1 eller 6 for på den måde at skabe uorden i modstanderens orden. Men det ligner også klart et forsøg på at sætte de bedste spillere og ”legekammerater” tæt på hinanden, uden så meget respekt for positionen. Netop dette nævner D. Ancelotti i min snak med ham:

D. Ancelotti

” Here in Spain they grow up with the positional play, always with the respect for the position. But sometimes it is too much, good players they have to feel free aswell or then we have good players not touching the ball”

For mig er det en god læring og helt sikkert en øjenåbner især når vi møder 5 backkæder som står lavt og vi har svært ved at nedbryde dem via positionsspillet. Vil det nogle gange være en fordel at åbne op for friheden og bevidst bruge flere spillere i samme zone.

Det vil jeg helt sikkert tænke over fremadrettet.

Nedenstående billede er et eksempel hvorpå man kan se, at Leverkusen har 5 spillere ude i zone 6.

Bilag 8¹⁰

Formålet og fordelene ved det asymmetriske spil set fra min stol:

- Kompaktheden i holdet
- Muligheden for at genpresse i zonen med mange spillere tæt på bolden.
- Tøm feltet:

¹⁰ Bilag 8 – Asymmetri Bayer Leverkusen

Flytte modstanderen væk fra dangerzone hvor min kvantitative analyse også viser at målene oftest laves mod 5 bagkæder. Hvilket er det som jeg ser som den primære årsag for Leverkusens.

De har mange spillere som er gode i små rum. Spillere som er dygtige til at komme ud via kombinationer, driblinger og vendinger i meget snævrer områder.

De spiller situationen i siden som et lille possession spil, hvor de via deres asymmetriske positioner lokker modstanderen væk fra dangerzone. Dangerzonen vil oftest være efterladt med en 2v2 situation, hvilket må siges at være gunstigt for det angribende hold.

Ulemperne kan være, at du er meget åbne i den modsatte side ved boldtab, og det kræver igen at du har spillere som kan forsvare store områder i omstillingsfasen.

Derudover vil der oftest være langt tilbage i den defensive struktur for enkelte spillere.

Double up in the zone:

I forlængelse af gennembrud centralt og gennembrud fra siden vil jeg kort dykke ned i et princip som Fabian Hürzeler nævnte i forbindelse med klubbesøget i 2023. Han nævnte følgende:

"Double up in the zone."

Double up in the zone er et princip som kan bruges for at gøre det svært for modstanderen at forsvare ligefrem. Det skal understreges at det lige så godt kan foregå i det centrale rum som i siderum. På billedet nedenunder ses, hvad der menes med double up in the zone i en 5-1 struktur.

Manchester City benytter sig oftest af en 5-1 struktur med Haaland til at binde modstanderens midterste stopper, hvilket skaber rummet til 10´er positionen i samme zone. Dilemmaet er skabt for det forsvarende hold, og det åbner op for 4v3 situationer i det centrale rum.

Double up in the zone kan også være yderst effektivt hvis du i en kamp vil have mere kontrol og bruge 5 spillere i opbygningslinjen, og kun angribe 5v5 mod 5 bagkæden.

På ovenstående billede ses en Leverkusen spiller i en horisontal bevægelse. Leipzigs højre stopper sættes i et dilemma, skal han følge den horisontale bevægelse og krydse sin egen medspiller eller skal han blive og forsvare i sin egen zone. Uanset om du er rigtig mands orienteret, hvilket jeg har oplevet en del af de hold som forsvarer med 5 være, vil det altid være specielt at skulle krydse sin egen medspiller i bagkæden. Som det ses på billedet, ender det også med at der dobles op i zonen omkring den midterste stopper. Han bryder ud af kæden og en friløber skabes.

Delkonklusion gennembrud fra zone 1 og 6

- Horisontale bevægelser er effektive til lave store afstande i modstanderens 5 backkæde, og specielt åbne pladsen mellem den centrale stopper og ydre stopperen.
- Lave back/kant positioner kan "lokke" deres wingback frem og kan på den måde skabe forskydninger og afstande, så der kan angribes i en af de 6 områder.

- Skab og spil overtallet i zone 1 og 6, kan være en effektiv måde at komme under 5 bagkæden, kræver igen evnen til at spille tæt på presset
- Asymmetri i holdet kan være med til at trække i 5 bagkæden til en side, og derfor åbnes feltet endnu mere op.
- Double up in the zone hænger sammen med asymmetri, men er også et effektivt redskab centralt. Modstanderens forsvarsspillere sættes i et dilemma, skal vi krydse hinanden eller lade en spiller stå fri.

Refleksioner og perspektivering

Sammenkobling af kvantitative data og kvalitativ analyse:

Vejen til en bedre forståelse....

Jeg skal være den første til at indrømme, at jeg efter min kvantitative analyse af alle målene imod 5 bagkæder i sæsonen 2023/24 i Premier League og Bundesligaen, havde lidt svært ved at finde trends og tendenser, og det hele kunne virke lidt rodet og uoverskueligt. Jeg kunne ganske vidst godt lave og se mit dataark med hvor målene er lavet, hvor bliver assisten spillet fra, hvilken type assist er der tale om, det er en fordel at komme indimellem modstanderens bagkæde og midtbane kæde hvis bagkæden skal brydes osv.

Men det var først da jeg begyndte at gå mere kvalitativt til værks at brikkerne begyndte og falde på plads. I takt med at jeg fik analyseret de fem hold, og efter snakkene/interviewsene med trænerne begyndte jeg nu at kunne finde en sammenhæng mellem målene og de principper, som jeg fandt frem til undervejs i projektet.

Nogle opdagelser har selvfølgelig været tydeligere end andre. Arsenal har en helt klar strategi for hvor og hvordan deres inswing og outswing indlæg skulle udføres, tydelige positioner i feltet og en klar strategi for hvor indlæggene skal spilles fra.

Men der var også de mere skjulte tendenser og principper som:

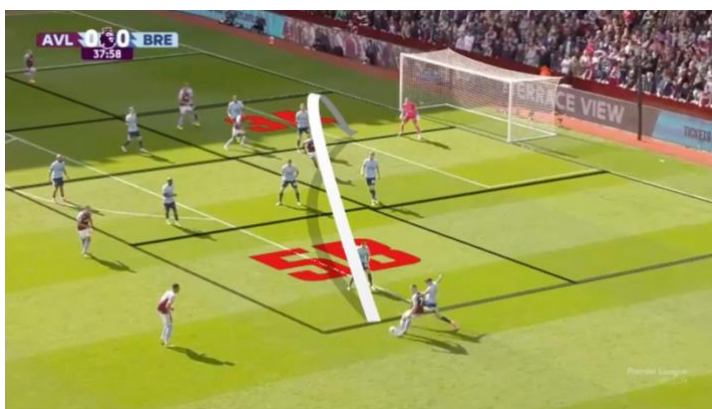
- *"Create 6v5" Pep Guardiola*
- *De kompakte positioner og evnen til at spille tæt på presset og genpresse*
- *Lave lokale overtal og indtage asymmetriske positioner*
- *"Double up in the zone" Fabian Hürzeler*
- *Horisontale bevægelser*

- *Arbejde sammen i par*

Jeg vil prøve at komme med nogle eksempler fra de 80 mål som er scoret i Premier League, hvor jeg efter mine første analyser tænkte, at det virker meget tilfældigt, til nu at have en bedre forståelse og et bedre øje for detaljerne ud fra ovenstående principper.

Inswing og outswing:

Aston Villa sætter et perfekt inswing mål op efter at have spillet Brentford helt tilbage i feltet. Der er et tydeligt cut tilbage i banen imod zone 5B og bolden spilles mod zone 3A, hvor en tydelige 3v2 situation sættes op. Assisten spilles som i alle andre tilfælde over den midterste spiller i 5 bagkæden. Bilag 9¹¹

Create 6v5 situations

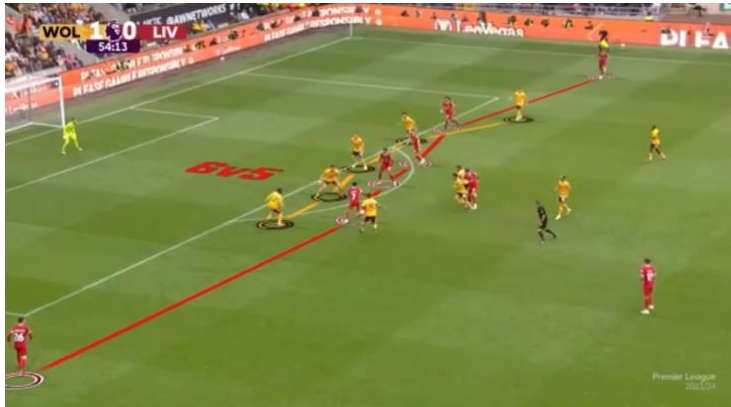
Brug 6 spillere i gennembrudsspillet. Liverpool sætter en tydelig 6v5 situation op på sidste linje med to brede punkter og fire spillere centralt. Det hele kan se lidt tilfældigt ud, men de sætter 4v3 op centralt og hvis Wolves lukker ned for det er der plads på siden. De taber bolden undervejs, men har mange spillere i området og kan derfor genpresse og sætte målet op.

Brighton, som trænes af Hürzeler, bruger ligeledes 6 spillere i gennembrudsfasen, hvilket beskæftiger Brentford så meget, at der bliver plads til en stikning til halvrum til zone 2A.

Bilag 10¹²

¹¹ Bilag 9 – Inswing PL

¹² Bilag 10 – 6v5 situationer

De kompakte positioner og evnen til at spille tæt på presset og genpresse

Der var 21 mål som er scoret udenfor feltet på langskud ligesom Liverpools MacAlister gør i videoen her. Ingen tvivl om at afslutningen er god, men det kommer fra de kompakte positioner i det de taber bolden. Liverpool har hele 8 spillere i og omkring feltet, det er lettere at genpresse og genvinde bolden i de kaotiske momenter, hvis du har mange omkring bolden. Det kræver mod at stå med så høj attacking balance.

Bilag 11¹³

¹³ Bilag 11 – Afslutninger fra distancen - kompakthed

Lave lokale overtal og indtage asymmetriske positioner

Arsenal spiller med mange spillere i zone 1 og lokker på den måde Sheffield Uniteds tre nærmeste forsvarsspillere væk fra målet. Dermed skabes et overtal inde i dangerzone, hvis ikke deres midtbanespillere forsvarer helt i bund for at udligne overtallet. Bilag 12¹⁴

Double up in the zone

Indspil fra halvrum hvor Brighton tydeligt doubler op i den centrale zone, giver mulighed for afslutning i en gunstig situation og forsvarsspilleren der skal blokke kommer for sent.

Manchester City – samarbejde med Haaland og Foden i samme zone og et lige aflæg skaber dilemma for den centrale stopper. Bilag 13¹⁵

¹⁴ Bilag 12- Lokale overtal

¹⁵ Bilag 13 - Double up in the zone

Horisontale bevægelser

Horisontal bevægelse fra B. Silva skaber store afstande mellem den midterste stopper og højre stopper fra Wolves, hvilket udnyttes med et løb til zone 2A. Bilag 14¹⁶

Arbejde sammen i par og modsatrettede bevægelser

Aston Villa med en tydelig modsatrettet bevægelse skaber ubalance i Brentfords 5 backkæde. Evnen til at arbejde sammen i par og med lidt hurtigere genkendelse for det brede punkt til venstre er der også mulighed for 3v2 i modsatte side. Bilag 15¹⁷

¹⁶ Bilag 14 – Horisontale bevægelser

¹⁷ Bilag 15 – Arbejde sammen i par

Alle de ovenstående videoer er eksempler på situationer hvor principperne, som jeg har fundet ved hjælp af den kvalitative analyse, kommer i spil. Første gang jeg lavede analysen af målene i Premier League var det ikke detaljer, som jeg kunne gennemskue. Men efter fordybelse og større undersøgelse føler jeg mig nu langt mere bevidst om, hvilke positioner, principper, samt små detaljer som klubberne på højeste internationale niveau arbejder med. Jeg kan ikke med 100 % sikkerhed sige, at det er noget som er trænet og italesat i de forskellige klubber, eller det blot er ubevidst kompetent, da jeg ikke har haft mulighed for at snakke med samtlige managere, men det er heller ikke det vigtigste for mig.

For med udgangspunkt i de interviews/snakke jeg har haft med Pep, Hürzeler og D. Ancelotti, samt de kvalitative analyser og undersøgelser som jeg har lavet i opgaven, føler jeg mig nu bedre klædt på end tidligere til at angribe den lave 5 backkæde. Jeg vil støtte mig til den nye viden jeg har fået i forbindelse med projektet, når jeg skal sammensætte en offensiv gameplan mod 5 backkæder. Jeg vil også være opmærksom på, at det ikke er muligt at rulle det hele ud på en gang. Jeg synes Andoni Iraola siger det meget godt i nedenstående:

Andoni Iraola

“I was clear in what I wanted to do. I had to learn a lot of small things — some not so small, influential — but the main approach I haven’t changed because it’s the way I love football to be played and it’s the way I feel comfortable coaching. I could play a different way, and I have the tools to do it, but I think I would be a worse coach practising a way of playing I don’t feel inside.”¹⁸

Med udgangspunkt i ovenstående citat er jeg glad for min tilgang til opgaven. Bevidst udvalgte jeg hold, som i udtryk og spillestil kan minde om det jeg gerne vil praktisere, dette gør overførbareheden nemmere. Jeg har lært store som små ting i løbet af projektet og er blevet

¹⁸ <https://x.com/TheAthleticFC/status/1894119493476958719>

mere bevidst om, hvordan jeg vil gå til opgaven når den lave 5 backkæde venter. Nu skal ud på træningsbanen og have nogle af værktøjerne og principperne i spil. Fordi vi på nuværende tidspunkt har for store perioder af kampene mod lavtstående 5 backkæder set ud som på nedenstående billeder.

Bygger op med mange spillere, 4-5 spillere på sidste linje som er for let for modstanderen at tage ud i deres mand mand spil, spillere som spiller langt fra presset og jeg kunne blive ved. Uden tvivl kunne der laves en hel opgave bare om vores eget spil og problematikker mod den lavtstående 5 backkæde, det vil jeg undgå at gå ind i her mod opgavens slutning. Men jeg kan love at jeg til eksamen vil komme med eksempler på, hvordan vi har forsøgt at udvikle vores spil ud fra ovenstående opdagelser og principper. Vi har allerede på vores træningslejr i år prøvet at inddele banen i de 6 vertikale zoner, hvor jeg som nævnt i opgaven kan se en gevinst i netop dette når du møder 5 backkæder, da der så vil være 6 rum som du kan angribe. Det skal give spillerne en bedre forståelse for afstande mellem hinanden, så vi hele tiden holder de kompakte positioner og kan accelerere spillet.

Konklusion

Nu er jeg ved at være vejs ende med projektet og jeg er blevet klogere samt mere kompetent i min trænergerning. Jeg er blevet mere bevidst om, hvilke positioner samt hvilke små detaljer som kan gøre en forskel, når det handler om at skabe chancer og mål mod de lavt stående 5 backkæder. Jeg vil endnu en gang understrege, at det ikke er en facitliste som jeg har fundet, men mere en værktøjskasse med en masse værktøj i, hvor det nu er op til mig at få valgt det rette værktøj. Valget er altid det svære som træner, og det er også her jeg ikke selv må komme til at vakle. Opgaven åbner op for mange veje at gå og jeg tror at det er væsentligt, at man ikke prøver at gå alle veje, men udvælg det du tror på og bliv dygtig til det. Det skal passe til dig selv som træner, og til det hold som du træner.

Jeg vil i konklusionen fremhæve nogle af de principper og redskaber jeg ser tydeligst i min analyse, og ellers er du velkommen til at læse delkonklusionerne undervejs i opgaven indenfor følgende områder:

- De 118 mål i Premier League og Bundesligaen – side 10
- Inswing og outswing – side 21
- Det centrale gennembrud 6v5 → 4v3 centralt – side 34
- Gennembrud i siden og det asymmetriske hold – side 42

Hvor og hvordan scores målene?

Ret hurtigt konkluderes det, at det også mod 5 backkæder handler om at få bragt bolden ind i dangerzone da 89 ud af de 118 mål i Premier League og Bundesligaen i sæsonen 2023/24 scores netop derfra. Dette var ikke den store overraskelse, men omvendt rart nok at få konkluderet.

Mere interessant var det at konkludere, hvordan bolden kom derind, og her var inswing og outswing en tydelig trend.

Arsenal er et godt eksempel på at have valgt en tydelig vej, når de skal skabe chancer og lave mål mod 5 backkæder. De mestrer inswing og outswing indlæggene på et meget højt niveau, man kan se at det er noget som er gennemarbejdet og trænet mange gange. De er gode til at kreere en tydelig 3v2 situation i bagerste område, hvor bolden spilles fra zone 2B og 5B og spilles over hovedet på den midterste stopper på det forvarende hold imod zone 2A og 3A. Et

nogle parametre for et effektivt inswing og outswing er, at bolden bryder linjen på den midterste stopper, da det ved samtlige mål efter in/ og outswing er tilfældet.

Hvilken struktur og hvilke positioner er effektive i gennembrudsspillet?

Guardiola fremhæver i mit spørgsmål til ham at den mest effektive måde at skabe chancer mod 5 backkæder er ved at lave en 6v5 situation, vi skal angribe modstanderens 5 spillere med 6 spillere. Dette kan gøres på mange forskellige måder, og med mange forskellige positioner. Det som jeg kan se i analysen af Bayer Leverkusen, Leeds, Girona og Manchester City er, at de mere eller mindre alle sammen angriber med 6v5 når der skal laves chancer. Der er selvfølgelig nogle forskelle i måden positionerne er sat på. Det kan være noget med modstanderen at gøre, men jeg oplever i høj grad at det er med fokus på egne styrker og kompetencer. Konklusionen er, at holdene ønsker at skabe et lokalt overtal. Opbygningspositionerne er med 4 spillere enten i en 3-1 eller 2-2 opbygning, det gør at du kan angribe med 6 spillere mod 5 bagkæden.

Hvilke principper/redskaber bliver der brugt til at skabe ubalance i 5 backkæden?

I opgaven dykker jeg både ned i det centrale gennembrud og gennembruddet fra siden. Jeg har analyseret mig frem til en række principper og redskaber, som kan være effektive i nedbrydelsen af 5 backkæden.

Evnen til at spille tæt på presset og have et kompakt hold når bolden sættes på spil er vigtigt.

Det er vigtigt når vi ønsker at komme ind i mellem forsvars- og midtbanekæden for modstanderen, for så at kunne bryde 5 bagkæden med en pasning.

Det var nok her jeg fandt de største forskelle på os selv og til de internationale hold.

Deres evne til at spille tæt på presset giver dem en fordel når:

- De skal accelerere spillet
- De mister bolden og skal genpresse, 27 ud af de 118 mål i PL og BL kom efter genpres situationer.
- Det kræver spillere i bagkæden som er komfortable med at have et stort bagrum at forsvare i attacking balance.

Evnen til at spille tæt på presset vil gøre det centrale gennembrud nemmere.

Her handler det om at kreere 4v3 situationer i zone 2-5, da pasningerne er kortere tid undervejs. Du sætter fire positioner centralt i banen som sætter de 3 stoppere i et dilemma, skal de forsvare fremad eller blive i bagkæden og lade en spiller vende.

Mange af holdene som spiller med 5 i bagkæden har en tendens til at være virkelig mandsorienteret i deres forsvarsspil, og forsvare frem og til siden på det de ser. Derfor er det effektivt, hvis vi kan lokke en stopper frem og udnytte det rum som han efterlader.

Modsatrettede bevægelser i par, spinmoves og double up in the zone er væsentlige principper. Principperne kan bruges til at skabe chancer mod 5 backkæder. "Double up in the zone" er princippet som Fabian Hürzeler nævner. Du placerer to spillere på samme vertikale linje og gør det svært for modstanderen at træde frem, hvilket er rigtig effektivt i forhold til at kunne vende i mellemrummet, og sætte stikninger og kombinationer op omkring de tre stoppere. Du vil ligeledes kunne skabe plads til en afslutning i feltet ved at arbejde på i samme linje/zone.

Gennembrud fra zone 1 og 6 (siderum)

Ligesom med det centrale gennembrud er konklusionen, at der skal laves lokalt overtal, her foregår det bare på siden. Du kan via asymmetri i holdet skabe overtal i enten zone 1 eller 6. Det vil være med til at tømme dangerzone, da modstanderen også vil bruge mange spillere på at lukke siderne ned. Det er en gunstig situation, hvis du kan lykkedes med at få 3 ud af de 5 forsvarsspillere tæt på sidelinjen, for dermed at kunne åbne boksen op.

I min snak med D. Ancelotti taler han indirekte ind i netop dette, han nævner at positionsspillet har været det eneste rigtige de seneste 10 år. Men han tror også på at man skal give frihed til spillerne. Lidt mindre respekt for positionen for at få de bedste spillere på bolden. Det kan også være med til at få modstanderen ud af struktur, hvis de f.eks. laver horisontale bevægelser og forsvinder lidt væk for positionen. Vi kan på den måde ligesom med det asymmetriske spil lykkedes med at trække 5 bagkæden ud af struktur, og skabe store afstande, hvilket vil være med til at åbne dangerzone. Hans pointer passer også godt ind i hvad jeg på det seneste har erfaret i FC Nordsjælland, vi er blevet for lette at tage ud i vores positioner når vi møder en 5 bagkæde, det skal vi have lavet om hurtigst muligt.

Alt i alt handler det om, at vi via positioner og strukturerede bevægelser kan skabe uorden og ubalance i modstanderens 5 bagkæde.

Nu er det tilbage på træningsbanerne, for at få italesat og trænet nogle af ovenstående principper, så vi forhåbentlig kan blive bedre i nedbrydelsen af en lavt stående 5 backkæde.

Litteraturliste

<https://x.com/TheAthleticFC/status/1894119493476958719>

https://www.hudl.com/en_gb/products/wyscout

Interview/snak - Pep Guardiola (Bilag 5)

Interview/snak - Davide Ancelotti (Bilag 4)

Snak – Davide Hürzeler

Bilag er vedhæftet i mappe